

Μικρό και χρήσιμο Σύνταγμα

Του Πασχου Μανδραβελη

Τι είναι το Σύνταγμα; Μην είναι οι κάμποι; Μην είναι τ' άσπαρτα ψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα; Στην Ελλάδα, οι πολιτικοί θεωρούν το Σύνταγμα κάτι σαν το κατάρτι του Οδυσσέα. Ενα πράγμα που τους δένει για να μην υποκύπτουν στις σειρήνες του λαϊκισμού. Έτσι έγινε συνταγματική επιταγή η απαγόρευση μονιμοποίησης των συμβασιούχων του Δημοσίου· κάτι που θα μπορούσε να προβλέπεται από έναν απλό νόμο. Συνταγματικά, επίσης, επιχειρήθηκε να προστατευτεί το ήθος των βουλευτών, δηλαδή να μη δουλεύουν το πρωί στη Βουλή και το απόγευμα να γίνονται θεράποντες δικηγόροι κατηγορουμένων για διάφορα εγκλήματα. Κατά τον ίδιο τρόπο έγινε συνταγματική διάταξη και ο βασικός μέτοχος, σε μια προσπάθεια να μην υποκύπτουν οι υπουργοί στους γητευτές των καναλιών.

Έτσι φτάσαμε να έχουμε ένα λεπτομερέστατο Σύνταγμα, που όπως και οι απλοί νόμοι, βρίθει νεκρών διατάξεων. Δεν είναι μόνο το άρθρο 14 παρ. 9 που το κοιτάμε σαν ένα ρημαγμένο κάστρο στη μάχη της διαπλοκής, είναι και το 14.8 που από το 1974 προβλέπει ότι «Νόμος ορίζει τις προϋποθέσεις και τα προσόντα για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος».

Τώρα, το μελλοντικό Σύνταγμα, που θα προκύψει από την αναθεώρηση της επόμενης Βουλής, κινδυνεύει να ξεχειλώσει από δύο άλλες διατάξεις. Την πρώτη εξήγγειλε ο πρωθυπουργός κ. Γεώργιος Παπανδρέου, η οποία θα απαγορεύει σε μελλοντικές κυβερνήσεις να πωλούν δημόσια γη. Αν κρίνουμε από τον κλαυθμό εκείνου του Σαββατοκύριακου (για τις δηλώσεις του κ. Σερβά Ντερούς για αποκρατικοποιήσεις ύψους 50 δισ.), μάλλον η συντριπτική πλειοψηφία του ελληνικού λαού αντιτίθεται στην ιδιωτικοποίηση εκτάσεων. Προτιμάμε να τις ιδιωτικοποιούμε μόνοι μας – παρανόμως και λίγο λίγο– διά των καταπατήσεων.

Αλλά ποιος μας λέει ότι μεθαύριο ο ελληνικός λαός δεν θα αλλάξει γνώμη; Γιατί η σημερινή μας απόφαση (για την οποία, μάλιστα, δεν έγινε καν πολιτική συζήτηση εις βάθος) να δεσμεύσει και τις μελλοντικές γενιές; Υπάρχει κάτι στη σημερινή συγκυρία που κάνει τις αποφάσεις μας πιο σοφές από τις αποφάσεις των παιδιών μας; Ή θα τρέχουν κι αυτά να αλλάζουν το Σύνταγμα, όπως κάνουμε εμείς κάθε τρεις και λίγο (1986, 2000, 2005, 2014);

Το ίδιο πρόβλημα έχει και η συνταγματική πρόβλεψη των ισοσκελισμένων προϋπολογισμών που προτείνει η κ. Μπακογιάννη. Ναι,

τα δανεικά είναι κακό πράγμα, αλλά μόνο αν τα ρίχνεις στην κατανάλωση. Είναι, όμως, αναγκαία όταν θες να κάνεις μεγάλες εθνικές υποδομές. Εμείς καήκαμε στον χυλό της αλόγιστης δημοσιονομικής επέκτασης και τώρα πρέπει να τον συμμαζέψουμε. Αλλά γιατί να απαγορεύσουμε συνταγματικά στα παιδιά μας να δοκιμάσουν ακόμη και το γιαούρτι;

Εδώ, κάποιος μπορεί να ορθώσει το επιχείρημα ότι δεν έχουμε εμείς το δικαίωμα να χρεώνουμε τα παιδιά μας. Λογικό, αλλά σάμπως με την ίδια λογική έχουμε το δικαίωμα να δώσουμε το Ελληνικό προς αξιοποίηση; Μπορεί μεθαύριο τα παιδιά μας να προτιμήσουν το Ελληνικό ανέπαφο και το χρέος ολάκερο. Μπορεί να θέλουν να επενδύσουν με δανεικά. Δεν μπορούμε να ξέρουμε και γι' αυτό ας κάνουμε τώρα ό, τι η τωρινή πλειοψηφία θεωρεί καλύτερο και ας αφήσουμε τα παιδιά μας να κάνουν ό, τι αυτά θέλουν. Το σημαντικότερο, πάντως, που πρέπει να κάνουμε είναι να φτιάξουμε ένα Σύνταγμα αρχών, παρά ένα ακόμη Σύνταγμα λεπτομερειών, όσο σημαντικές κι αν φαντάζουν αυτές σήμερα.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Καθημερινή στις 6 Μαρτίου του 2011.